

1 (Sem-6/FYUGP) EDU 61 MN/(B)

2 0 2 6

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0600504

(Set-B)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Answer the questions from *any one* Option

OPTION—2

Paper : EDU0600504B

(Mental Health and Hygiene)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

Answer the following as directed : 1×8=8

নিৰ্দেশনা অনুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) _____ is a state of complete physical, mental and social well-being.

(Fill in the blank)

_____ হৈছে সম্পূৰ্ণ দৈহিক, মানসিক আৰু সামাজিক সুস্থতাৰ এক অৱস্থা।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(b) Which of the following is not a criterion of good mental health?

তলৰ কোনটো ভাল মানসিক স্বাস্থ্যৰ এটা লক্ষণ নহয় ?

(i) Adequate self-evaluation

সঠিক আত্ম-মূল্যায়ন

(ii) Capacity for adjustment

সমায়োজনৰ সামৰ্থ্য

(iii) High level of introversion

অতিমাত্রাৰ অন্তৰ্মুখিতা

(iv) Stability

স্থিৰতা

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(c) World Mental Health Day is celebrated on

বিশ্ব মানসিক স্বাস্থ্য দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়

(i) 10 October / ১০ অক্টোবৰত

(ii) 10 September / ১০ ছেপ্টেম্বৰত

(iii) 10 December / ১০ ডিচেম্বৰত

(iv) 10 June / ১০ জুনত

(Choose the correct option)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (d) Who is the author of the book, *A Mind that Found Itself*?

A Mind that Found Itself নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

- (e) Home is the first school of a child.

(Write True or False)

ঘৰখনেই এটি শিশুৰ প্ৰথম বিদ্যালয়।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

- (f) What is child care?

শিশুৰ যতন কি ?

- (g) Write the full form of WHO.

WHO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (h) The word 'Yoga' is originated from the Sanskrit word ____.

(Fill in the blank)

'যোগ' শব্দটো সংস্কৃত শব্দ ____ ৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Answer any six of the following questions in short : 2×6=12

তলৰ যি কোনো ছয়টা প্ৰশ্নৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write two characteristics of a mentally healthy person.

এজন মানসিকভাৱে সুস্থ ব্যক্তিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

A/385

(Continued)

- (b) Mention any two psycho-physiological disorders.

যি কোনো দুটা মনোদৈহিক বিকাৰ উল্লেখ কৰা।

- (c) Write two functions of mental hygiene.

মানসিক স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

- (d) Write two ways to maintain hygiene in daily life.

দৈনন্দিন জীৱনত স্বাস্থ্য বিজ্ঞান মানি চলাৰ দুটা উপায় লিখা।

- (e) Mention any two roles of school in strengthening mental health of the students.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্য শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়ৰ যি কোনো দুটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।

- (f) What is anxiety?

উদ্বেগতা কি ?

- (g) Write two natures of positive psychology.

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ দুটা প্ৰকৃতি লিখা।

- (h) Mention any two symptoms of mental stress.

মানসিক চাপৰ যি কোনো দুটা লক্ষণ উল্লেখ কৰা।

26A/385

(Turn Over)

- (i) Write two relevances of meditation in mental health.
মানসিক স্বাস্থ্যত ধ্যানৰ প্ৰাসংগিকতা দুটা লিখা।
- (j) Mention any two roles of Yoga in personality development.
ব্যক্তিত্ব বিকাশত যোগৰ যি কোনো দুটা ভূমিকা উল্লেখ কৰা।
3. Write short notes on any four of the following : $5 \times 4 = 20$
তলৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :
- (a) History of mental health movement
মানসিক স্বাস্থ্য আন্দোলনৰ ইতিহাস
- (b) Scope of mental health
মানসিক স্বাস্থ্যৰ পৰিসৰ
- (c) Importance of mental hygiene
মানসিক স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব
- (d) Principles of sound mental health
সুস্থ মানসিক স্বাস্থ্যৰ নীতিসমূহ
- (e) Role of society in maintaining mental health of students
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মানসিক স্বাস্থ্য ৰক্ষাত সমাজৰ ভূমিকা

- (f) Five pillars of positive psychology
ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ পঞ্চস্তম্ভ
- (g) Major provisions of the Mental Health Care Act, 2017
মানসিক স্বাস্থ্য যতন আইন, ২০১৭ ৰ প্ৰধান ব্যৱহাসমূহ
- (h) Principles of Yoga for healthy living
সুস্থ জীৱনযাপনৰ বাবে যোগৰ নীতিসমূহ
4. Answer any two from the following questions : $10 \times 2 = 20$
তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ পৰা যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :
- (a) Define mental health. Discuss the need and importance of mental health. $2 + 8 = 10$
মানসিক স্বাস্থ্যৰ সংজ্ঞা দিয়া। মানসিক স্বাস্থ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।
- (b) What are the goals of mental hygiene? Explain the relationship between mental health and hygiene. $4 + 6 = 10$
মানসিক স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি? মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্য বিজ্ঞানৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বৰ্ণনা কৰা।
- (c) What are the causes of maladjustment? Discuss the remedial measures of maladjustment. $5 + 5 = 10$
অপসমায়োজনৰ কাৰণসমূহ কি কি? অপসমায়োজনৰ প্ৰতিকাৰমূলক ব্যৱহাসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) Define positive psychology. Discuss its importance. $2+8=10$

ইতিবাচক মনোবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(e) What are the types of Yoga? Explain the importance of Yoga for physical and mental health.

যোগৰ প্ৰকাৰসমূহৰ কি কি? শাৰীৰিক আৰু মানসিক স্বাস্থ্যৰ বাবে যোগৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।

1 (Sem-6 / FYUGP) EDU 62 MN / (B)

2 0 2 6

EDUCATION

(Minor)

Paper : EDU0600604

(Set-B)

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Answer the questions from any one Option.

(8)

OPTION—2

Paper : EDU0600604B

(Gender Studies)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

1. Answer the following as directed : $1 \times 8 = 8$
তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is gender dynamics?
লিংগ গতিশীলতা কি ?
- (b) Write any one characteristic of gender studies.
লিংগ অধ্যয়নৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (c) _____ provides the safe environment for the fertilized egg to develop into a foetus during pregnancy.

(Fill in the blank)

_____ য়ে গৰ্ভাৱস্থাৰ সময়ত নিষিক্ত ডিম্বাণু জগলৈ
বিকশিত হোৱাৰ বাবে নিৰাপদ পৰিৱেশ প্ৰদান কৰে।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (d) Mention one traditional productive role of men.
পুৰুষৰ এটা পৰম্পৰাগত উৎপাদনশীল ভূমিকা উল্লেখ
কৰা।
- (e) What is gender bias?
লিংগ পক্ষপাতিত্ব কি ?

5A/387

(Continued)

(9)

- (f) What is the full form of SDG?

SDGৰ সম্পূৰ্ণ আকাৰটো কি ?

- (g) UNICEF monitors and combats female foeticide.

(Write True or False)

UNICEF য়ে কন্যা ভ্ৰূণ হত্যা নিৰীক্ষণ আৰু ৰোধ
কৰে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

- (h) Mention any one characteristic of gender equality.

লিংগ সমতাৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

2. Answer any six of the following questions in brief : $2 \times 6 = 12$

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Write any two characteristics of femininity.
নারীত্বৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (b) Write any two differences between sex and gender.
জৈৱিক লিংগ আৰু লিংগৰ মাজৰ যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য
লিখা।
- (c) Write any two differences between gender studies and women's studies.
লিংগ অধ্যয়ন আৰু মহিলা অধ্যয়নৰ মাজৰ যি কোনো
দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

26A/387

(Turn Over)

(10)

- (d) Write two provisions of gender equality in your State.
তোমাৰ ৰাজ্যত লিংগ সমতাৰ বাবে থকা দুটা ব্যৱস্থা লিখা।
- (e) Write two cultural roles of feminine.
নাৰীত্বৰ দুটা সাংস্কৃতিক ভূমিকা লিখা।
- (f) Write two objectives of teacher training for gender equality.
লিংগ সমতাৰ বাবে শিক্ষক প্ৰশিক্ষণৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (g) Write two steps to be taken to remove gender biases from education.
শিক্ষাৰ পৰা লিংগ পক্ষপাতিত্ব দূৰ কৰিব পৰা দুটা পদক্ষেপ লিখা।
- (h) Write any two features of Debdashi system.
দেবদাসী প্ৰথাৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (i) Write two objectives of gender equality.
লিংগ সমতাৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (j) Write two characteristics of gender mainstreaming.
লিংগ মূলসুঁতিৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

26A/387

(Continued)

(11)

3. Write short notes on any four of the following : 5×4=20
তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :
- (a) Relationship between gender and family
লিংগ আৰু পৰিয়ালৰ মাজৰ সম্পৰ্ক
- (b) Significance of gender studies
লিংগ অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব
- (c) Women's movement in post-independent India
স্বাধীনতাৰ পাছত ভাৰতত নাৰী আন্দোলন
- (d) Role of religion in achieving gender equality
লিংগ সমতা অৰ্জনত ধৰ্মৰ ভূমিকা
- (e) Gender biases in employment
কৰ্ম নিয়োগত লিংগ পক্ষপাতিত্ব
- (f) Dowry system
যৌতুক প্ৰথা
- (g) Role of mass media to achieve gender equality
লিংগ সমতা অৰ্জনত গণমাধ্যমৰ ভূমিকা
- (h) Reproductive role of female
মহিলাৰ প্ৰজননমূলক ভূমিকা

26A/387

(Turn Over)

4. Answer any *two* the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is patriarchy? Discuss its characteristics. 2+8=10

পিতৃতন্ত্ৰ কি ? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা ।

(b) Describe the shared and complementary community role of men and women. 10

পুৰুষ আৰু মহিলাৰ অংশীদাৰী আৰু পৰিপূৰক সম্প্ৰদায়ৰ ভূমিকাসমূহ বৰ্ণনা কৰা ।

(c) Discuss the importance of gender equality in present-day context. 10

বৰ্তমান সময়ৰ প্ৰেক্ষাপটত লিংগ সমতাৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।

(d) Discuss the various forms of domestic violence. 10

গাৰ্হস্থ্য হিংসাৰ বিভিন্ন ধৰণবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা ।

(e) Discuss the role of school in achieving gender equality. 10

লিংগ সমতা অৰ্জনত বিদ্যালয়ৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা ।
